

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Zdeňka Kühna, JUDr. Jana Passera, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Kateřiny Šimáčkové, v právní věci žalobce: **J. Š.**, proti žalovaným: **1) Magistrát města Zlína, odbor právní, oddělení vymáhání pohledávek, 2) Magistrát města Zlína, 3) primátor města Zlína, 4) statutární město Zlín**, všichni se sídlem nám. Míru 12, 761 40 Zlín, o kompetenční žalobě,

t a k t o :

- I.** Žaloba **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podáním doručeným statutárnímu městu Zlín dne 4. 7. 2011 se žalobce obrátil na město Zlín s žádostí, aby podle čl. I § 79 a následujících zákona č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, provedlo protest, případně inkaso přiložené směnky. Jednalo se o vlastní vista směnku ze dne 1. 1. 2005 znějící na směnečný peníz 40 000 000 eur s 24 % úrokem ode dne splatnosti s prodlouženou lhůtou k předložení směnky na deset let. Jako výstavce byl uveden P. Š., jako remitent byl uveden žalobce. Přípisem ze dne 20. 7. 2011 sdělil žalobci Magistrát města Zlína, odbor právní, oddělení vymáhání pohledávek, že směnku není možné protestovat, neboť ještě nezapočala běžet lhůta pro předložení směnky dlužníkovi k proplacení. Zároveň žalobci doporučil, aby se s provedením protestu obrátil na některého z notářů.

[2] Podáním doručeným statutárnímu městu Zlín dne 4. 8. 2011 se žalobce opětovně domáhal provedení protestu a inkasa předmětné směnky. Současně podal stížnost na předchozí postup města Zlína a argumentoval, proč je protest možné provést. Na to dne 4. 8. 2011 sepsala Mgr. Marta Luxová, právnička oddělení vymáhání pohledávek odboru právního Magistrátu města Zlína, protestní listinu týkající se uvedené směnky. Protestní listina byla následně společně s průvodním dopisem datovaným dne 23. 8. 2011 a s originálem směnky zaslána žalobci.

[3] Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 16. 4. 2012 se pak žalobce domáhal rozhodnutí kompetenčního sporu mezi žalovanými uvedenými v záhlaví. Krajský soud usnesením ze dne 17. 5. 2012, č. j. 29 A 18/2012 – 10, tuto žalobu postoupil Nejvyššímu správnímu soudu. Žalobce v ní uvádí, že se domáhá odstranění právní nejistoty ve sporu o pravomoc protestního orgánu ve smyslu čl. I § 79 zákona směnečného a šekového. Podle tohoto ustanovení musí být protest učiněn soudem, notářem nebo místním národním výborem. Externí záporný kompetenční spor spočívá podle žalobce v (ne)existenci právních nástupců národních výborů. Pokud existuje právní nástupnictví z národních výborů na města (obce), vzniká dále interní záporný kompetenční spor v rámci organizační struktury města. V dané věci konal Magistrát města Zlína, odbor právní, oddělení vymáhání pohledávek jako funkčně nepřislušný, nelegitimovaný a nezákonný protestní orgán města, což způsobuje nicotnost

jím vydaných aktů. Ve věci měl podle žalobce konat pouze primátor města. Tato otázka dosud nebyla judikována soudem, a proto žalobce považuje žalobu za přípustnou jako preventivní nástroj před možnými neoprávněnými zásahy orgánů veřejné moci v agendě protestace. Žalobce proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud určil, že pravomoc protestního orgánu má pouze primátor (starosta), a dále aby vyslovil nicotnost oznámení žalovaných ze dne 20. 7. 2011 a ze dne 23. 8. 2011 a nicotnost protestní listiny ze dne 4. 8. 2011.

[4] Ke kompetenční žalobě podali žalovaní vyjádření doručené soudu dne 17. 9. 2012. V něm se uvádí, že protestaci předmětné směnky provedl Magistrát města Zlína pouze z procesní opatrnosti; od počátku však zastává názor, že protestním orgánem není. Podle názoru žalovaných totiž protestní agenda nemohla s ohledem na textaci § 22 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), přejít z místních národních výborů na obce. I kdyby však k tomuto přechodu došlo, tuto agendu by nemohl vykonávat primátor (starosta), jelikož by se jednalo o výkon přenesené působnosti. Vzhledem k faktickému nevykonávání této agendy obcemi (a předtím místními národními výbory), vzhledem ke sporu o to, zda vůbec došlo k přechodu protestní agendy na obce či obecní úřady, a vzhledem k absenci vůle ze strany státu zajišťovat výkon protestní agendy obcemi personálně, finančně a metodicky, mají žalovaní za to, že čl. I § 79 zákona směnečného a šekového je v části týkající se místních národních výborů jako protestních orgánů již desítky let obsoletní, tedy neúčinné. Žalovaní proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud určil, že žádný z žalovaných není kompetentní k provedení protestní agendy.

[5] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda se v daném případě jedná o kompetenční spor. Ten je vymezen třemi na sebe navazujícími prvky (předpoklady). Za prvé zde musí být vedeno řízení, v němž se rozhoduje o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob. Za druhé, dva správní orgány si buď osobují pravomoc o věci rozhodnout (o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem – kladný kompetenční spor) nebo naopak popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí ve věci (o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem – záporný kompetenční spor). Za třetí těmito správními orgány musí být subjekty vymezené v § 97 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a to pouze v tam uvedených kombinacích.

[6] S ohledem na obsah žaloby a připojeného správního spisu se soud nejprve zabýval druhou podmínkou, tj. existencí kladného či záporného kompetenčního sporu. Předmětem sporu má být pravomoc vydat protestní listinu podle čl. I § 79 a následujících zákona směnečného a šekového. Jak však plyne ze správního spisu i z vyjádření stran, Magistrát města Zlína sepsal dne 4. 8. 2011 protestní listinu k předmětné směnce. Úkon, o který žalobce žádal, byl tedy proveden. Již z tohoto důvodu nelze uvažovat o tom, že by ve věci vznikl záporný kompetenční spor. Na tom nic nemění ani stanovisko žalovaných, že od počátku nejsou o své pravomoci provést protestaci směnky přesvědčeni. Jestliže Magistrát města Zlína k protestaci přistoupil a vyhotovil protestní listinu s náležitostmi podle čl. I § 80 zákona směnečného a šekového, nelze tento úkon vnímat jako popření pravomoci nezbytné pro vznik záporného kompetenčního sporu (k podmínkám vzniku záporného kompetenčního sporu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2009, č. j. Komp 3/2009 – 11, dostupné na www.nssoud.cz). Jakékoliv vnitřní rezervace žalovaných jsou v tomto ohledu irelevantní. Rovněž tak v dané věci nevznikl kladný kompetenční spor, neboť zde není žádný orgán, který by si osoboval pravomoc provést protestaci předmětné směnky a vydat protestní listinu a zároveň popíral takovou pravomoc Magistrátu města Zlína.

[7] Aniž se tedy soud blíže zabýval prvním a třetím předpokladem kompetenčního sporu, musel vzhledem k absenci předpokladu druhého uzavřít, že v dané věci nevznikl ani kladný, ani záporný kompetenční spor. V takovém případě je ovšem kompetenční žaloba podle § 99 písm. a) s. ř. s. nepřijatelná a Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než ji v souladu s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnout.

[8] Soud závěrem k argumentaci žalobce dodává, že účelem řízení o kompetenčních žalobách je řešení reálně existujících kompetenčních sporů. Sama skutečnost, že rozhodovací pravomoc v určité oblasti je nejistá a nebyla dosud soudy řešena, přípustnost žaloby nezakládá. Má-li však žalobce za to, že směnka byla protestována nepříslušným orgánem a že tato skutečnost má vliv na platnost či existenci protestní listiny, může se ochrany domáhat v jiných řízeních. Jak Nejvyšší správní soud zjistil z předložených soudních spisů, žalobce v tomto směru zahájil řízení ve správním soudnictví před Krajským soudem v Brně (sp. zn. 29 A 65/2011 a 29 A 16/2012).

[9] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s, podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2013

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu